

GESCHILLENCOMISSIE KYNOLOGIE

Uitspraak als bedoeld in artikel VII.16, tweede lid, van het Kynologische Reglement (KR)

Zaaknummer: GC 2026-02

@@@, eiseres,

en

Raad van Beheer, verweerder, gemachtigde mr. D. Dokkum

Procesverloop

Verweerder heeft per e-mail van 5 januari 2026 aan eiseres meegedeeld dat het geen stambomen verstrekt voor de nakomelingen uit het nest (@@@) van haar teef (het primaire besluit).

Eiseres heeft per brief hiertegen bezwaar gemaakt op 9 januari 2026.

Bij besluit van 18 februari 2026 (hierna: het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van eiseres ongegrond verklaard en het primaire besluit gehandhaafd.

Op 31 maart 2026 heeft eiseres per aangetekende brief tegen het bestreden besluit beroep bij de Geschillencommissie voor de Kynologie (hierna: de Commissie) ingesteld. Verweerder heeft zijn reactie op het beroepsschrift op 26 mei 2026 ingediend.

Op 3 juni 2026 heeft de zitting plaatsgevonden. Hierbij waren aanwezig @@@ (eiseres) en @@@ (mede-eigenaar kennel) en namens verweerder mr. D.F. Dokkum (gemachtigde) en A. van Erp-van Poelgeest (hoofdstamboekhouding/GGW).

Feiten

2.1 De hond van eiseres, een @@@ [ras], is op @@@ [dekdatum] gedekt. Eiseres heeft een geboorteaangifte gedaan van de pups die zijn geboren op @@@ [geboortedatum] (@@@), waarbij zij heeft verzocht om afgifte van stambomen voor dit nest.

2.2 In het primaire besluit heeft verweerder eiseres bericht dat hij geen stambomen verstrekt voor de nakomelingen uit dit nest, omdat bij de dekreeu tenminste een van de aandoeningen is vastgesteld waarvoor vanaf 1 januari 2026 door verweerder geen stambomen meer worden afgegeven. Verweerder geeft hiermee uitvoering aan het besluit van de Algemene Vergadering (AV) van de leden van verweerder van 6 december 2025 (initiatiefvoorstel), waarbij de datum van stamboomafgifte en niet de dekdatum of geboortedatum leidend is voor het afgeven van stambomen door verweerder (of het weigeren daarvan).

2.3 De reu die bij de dekking door eiseres is gebruikt heeft een zogenoemde ECVO-uitslag Hypoplasie-/Mircopapilla – niet vrij. Het European College of Veterinary Ophthalmologists (ECVO) oogonderzoek is een gestandaardiseerd onderzoek om erfelijke oogafwijkingen bij honden op te sporen. Het wordt uitgevoerd door gespecialiseerde dierenartsen van het officiële ECVO-panel. De ECVO-Manual is een uitgebreid naslagwerk dat fokkers en dierenartsen ondersteunt bij het opsporen en bestrijden van erfelijke oogafwijkingen. Het document bevat gedetailleerde richtlijnen, ras-specifieke schema's en stroomdiagrammen voor het beoordelen van oogziekten. Dit onderzoek is sinds 2021 te raadplegen op de website van verweerder of via de website van het ECVO.

Op grond van de ECVO Manual, Chapter 8, luidt bij Hypoplasie-/Micropapilla – niet vrij het advies “NO BREEDING from the affected animal”.

2.4 Eiseres is lid van de @@@ [rasvereniging] en heeft volgens de regels van het Vereniging Fokreglement (VFR) gefokt. Het nest betreft één pup, die is geplaatst bij een andere eigenaar.

Gronden van beroep en verweer

3.1 Eiseres voert in haar beroepschrift het volgende aan:

3.1.1 Het is onbillijk en in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel dat het besluit naar aanleiding van het initiatiefvoorstel om per 1 januari 2026 geen stambomen af te geven indien niet volgens de wettelijke eisen is gefokt met terugwerkende kracht wordt toegepast op een dekking die vóór dat besluit heeft plaatsgevonden. Zij heeft op het moment van dekking te goeder trouw gehandeld en kon op dat moment niet op de hoogte zijn van de aankomende gewijzigde regelgeving, noch kon zij in redelijkheid weten dat de pup geen stamboom zou kunnen krijgen;

3.1.2 De aandoeningen die kunnen worden overgedragen door ouderdieren aan hun nakomeling zijn niet altijd erfelijk. Deze kunnen ook ontstaan tijdens de dracht. Er is dan geen sprake van een aanlegfout. Het is dan ook opmerkelijk dat geen stambomen worden verstrekt voor de pup(s) zolang niet onomstotelijk is bewezen dat de betreffende dekreu daadwerkelijk een erfelijke vorm van visusproblematiek heeft en deze doorgeeft aan zijn nakomelingen. Eiseres pleit voor afgifte van een stamboom met daarbij een eventueel fokverbod;

3.1.3 Het besluit is in strijd met artikel VII.10, lid 3 KR. Voor de pup is geen stamboom afgegeven omdat op het ECVO-screeningsformulier van de dekreu punt 5 is aangekruist “niet vrij van Hypoplasie- en Micropapilla”. De ECVO-manual (niet door eiseres overgelegd, te vinden op <https://www.houdenvanhonden.nl/fokken-met-je-hond/fokken-en-gezondheidsonderzoeken/ecvo-oogonderzoek/>) vermeldt dat het voor een ECVO-arts niet mogelijk is om duidelijk onderscheid te maken tussen deze twee aandoeningen (Hypoplasie- en Micropapilla) puur op basis van het oogonderzoek, omdat de uiterlijke kenmerken sterk kunnen overlappen en er geen specifieke visuele markers zijn waarmee het verschil eenduidig vastgesteld kan worden. Bij micropapilla zou de papil kleiner zijn dan normaal, maar hoeft dit niet altijd tot visusverlies te leiden. Visusverlies kan pas worden vastgesteld als er sprake is van een structureel tekort aan zenuwvezels, wat doorgaans gepaard gaat met een aantoonbaar verlies aan gezichtsvermogen. Bij de reu in kwestie is geen aantoonbaar verlies aan gezichtsvermogen geconstateerd.

3.2 In zijn reactie op het beroepschrift volhardt verweerder bij zijn beslissing op bezwaar en licht hij toe waarom het besluit rechtmatig en zorgvuldig is genomen.

3.2.1 Om uitvoering aan het besluit naar aanleiding van het initiatiefvoorstel te geven, heeft verweerder uitslagen benoemd van een aantal geprotocolleerde screeningsonderzoeken waarvan zeker is dat de wet is overtreden als honden met deze uitslagen worden ingezet voor de fokkerij. Het gaat om de volgende screeningsuitslagen:

- Heupdysplasie HD-D en HD-E;
- Elleboogdysplasie EDII en EDIII;
- Patella luxatie graad 2 en hoger;
- ECVO-oogaandoeningen met het fokadvies “no breeding from the affected animal”;
- Cochleaire doofheid.

Volgens verweerder is voor het nest in kwestie een reu gebruikt met een ECVO-oogaandoening waarvoor het fokadvies “No breeding from the affected animal” geldt. Om die reden heeft verweerder besloten geen stambomen af te geven voor de pup.

3.2.2 Sinds 1 januari 2025 geldt dat fokkers bij de dekaangifte moeten verklaren dat de combinatie voldoet aan de wet- en regelgeving. Omdat verweerder hier niet actief op controleerde is door één van de bij verweerder aangesloten verenigingen een initiatiefvoorstel ingediend. Verweerder verwijst naar het *“initiatiefvoorstel ‘geen stambomen wegens fokken in strijd met de wet’ voor de Algemene Vergadering (...) van 6-12-2025”*. In dit voorstel staat -kort gezegd- dat verweerder per 1 januari 2026 voorafgaand aan de stamboomafgifte moet controleren of niet in strijd met de wet gefokt is. Indien er wel in strijd met de wet is gefokt, mag verweerder geen stambomen afgeven. Het toetsmoment in het initiatiefvoorstel is de datum van afgifte van de stambomen. Het initiatiefvoorstel is aangenomen en met ingang van 1 januari 2026 in werking getreden.

3.2.3 Op het moment van de dekking en de geboorte van de pups was de nieuwe regelgeving inderdaad nog niet bekend. Echter, bij de dekking die eiseres heeft gebruikt, was de ECVO-uitslag Hypoplasie/Micropapilla – niet vrij, zoals blijkt uit het ECVO-formulier van de screening van de reu. Deze uitslag was bekend en openbaar in te zien op de datum dat de dekking heeft plaatsgevonden. Eiseres had hier dus van op de hoogte moeten zijn. Volgens de ECVO-Manual, Chapter 8, mag er met een hond met deze aandoening niet worden gefokt. In aanvulling daarop wijst verweerder op de bijlage bij de ECVO-Manual die ingaat op de specifieke oogaandoeningen die bij @@@[ras] voorkomen en een toelichting geeft op de erfelijkheid van Micropapilla bij @@@ [ras] en @@@ [ras], het ras waartoe de teef van eiseres behoort. Dat eiseres in lijn met het VFR gefokt heeft laat dit onverlet.

3.2.4 Verweerder verwijst tenslotte naar de uitspraken GC-2025-04 en GC-2025-05 van de Commissie, waarin is geoordeeld dat verweerder bij stamboomafgifte de wet moet volgen.

Beoordeling

4.1 De vraag die ter beoordeling voorligt, is of verweerder mocht besluiten geen stambomen af te geven aan het nest.

4.2 De Commissie merkt allereerst op dat de uitvoering door verweerder van het besluit van de AV om voor het afgeven van stambomen aan te sluiten bij de datum van stamboomafgifte geen gelukkige keuze is geweest. Dat heeft verweerder ook erkend en op 28 maart 2026 is er een nieuw besluit aangenomen tijdens de Algemene Vergadering van de leden van verweerder. Op grond daarvan geldt per 1 juni 2026 als peildatum voor stamboomverlening (of weigering) alsnog de datum van dekking en niet de datum van stamboomafgifte. Dat besluit heeft echter geen terugwerkende kracht. Hierdoor vallen sommige fokkers tussen wal en schip. Zij zouden wel een stamboom hebben verkregen als op 1 januari 2026 als peilmoment de datum van dekking zou hebben gegolden.

4.3 Dat geldt echter niet voor eiseres. Ook op het moment van dekking voldeed eiseres naar het oordeel van de Commissie niet aan de wet. De Commissie licht dit als volgt toe.

4.4 De wetgever heeft beoogd de gezondheid en het welzijn van dieren te beschermen met de Wet dieren, welke wet nader is uitgewerkt in het Besluit houders van dieren. In artikel 3.4 Besluit houders van dieren is het belang van fokken met gezonde ouderdieren vastgelegd. Het eerste lid van dat artikel bepaalt: “Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld”. Het tweede lid luidt: “In ieder geval wordt bij het fokken, bedoeld in het eerste lid, voor zover mogelijk voorkomen dat:

a) ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;
(...)”

Hieruit blijkt dat bij het fokken de gezondheid en het welzijn van zowel ouderdieren als pups voorop staat en dat voor zover mogelijk dient te worden voorkomen dat ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten kunnen worden doorgegeven aan nakomelingen. Verantwoord fokken door het voor zover mogelijk voorkomen van het doorgeven van ernstige erfelijke afwijkingen vereist dat voorafgaand aan de dekking de ouderdieren worden getest op erfelijke afwijkingen, en bij een ongunstige uitslag niet worden ingezet voor de fok.

4.5 In dit geval is de reu die voor de dekking is gebruikt voor de dekking getest op, in ieder geval, de aanwezigheid van als erfelijk beschouwde oogaandoeningen (European College of Veterinary Ophthalmologists (ECVO) -onderzoek). De uitslag van het ECVO-onderzoek bij de reu hield in dat deze niet vrij was van de erfelijke ziekte Hypoplasie/-Micropapilla. De ECVO-Manual, Chapter 8, adviseert in een dergelijk geval niet te fokken met dat dier ("No breeding from the affected animal").

Eiseres was bekend met de ECVO-uitslag van de reu en had naar het oordeel van de Commissie redelijkerwijs ook op de hoogte moeten zijn van het No breeding-advies van het ECVO. De fokadviezen in de ECVO-manual zijn immers sinds 2021 te raadplegen via de website van verweerder. Door voor de dekking van haar teef de betreffende dekreu in te zetten, ondanks het ECVO-advies om daarmee niet te fokken, bestond het risico dat de pups eveneens aan Hypoplasie/-Micropapilla zouden komen te lijden. Aldus heeft eiseres in strijd met artikel 3.4 Besluit houders van dieren gehandeld.

Dat eiseres zoals zij stelt wel in lijn met het VFR handelde en dat als er geen ECVO was uitgevoerd verweerder wel een stamboom had afgegeven maakt dit niet anders. Ditzelfde geldt voor de (niet nader met stukken onderbouwde) stelling van eiseres dat zij een oogarts heeft geraadpleegd die meent dat visusverlies bij Micropapilla pas kan worden vastgesteld als er sprake is van een structureel tekort. Eiseres had hierover vóór de dekking contact moeten opnemen met verweerder en/of een second opinion kunnen aanvragen. Dat is echter niet gebeurd, zodat van de juistheid van de uitslag van het ECVO-onderzoek moet worden uitgegaan.

Op grond van het vorenstaande is de Commissie van oordeel dat het beroep van eiseres ongegrond is.

Beslissing

De Geschillencommissie verklaart het beroep ongegrond.

Deze beslissing is gegeven op 27 augustus 2026 door mr. drs. M. van den Biesen (voorzitter), mr. S. van der Hell en mr. D.E.S. Tomeij.

w.g. de leden van de Geschillencommissie